

Lausunto

25.8.2025

VN/9344/2025
VN/9344/2025-TEM-14

Jakelun mukaan

Viite: YM lausuntopyyntö: Valtioneuvoston asetustalon fluorattuja kasvihuonekaasuja, otsonikerrosta heikentäviä aineita tai vaihtoehtoisia kylmäaineita sisältävien laitteiden käsittelystä

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto valtioneuvoston asetustalon luonnoksesta fluorattuja kasvihuonekaasuja, otsonikerrosta heikentäviä aineita tai vaihtoehtoisia kylmäaineita sisältävien laitteiden käsittelystä

Työ- ja elinkeinoministeriö lausuu seuraavaa:

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa Turvallisuus- ja kemikaaliviraston yleishallinnollisesta ohjauksesta ja valvonnasta. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä, että osoitettaessa Tukesille uusia tai laajenevia tehtäviä tulee myös huolehtia tehtävien riittävästä resursoinnista. Ministeriö toteaa, että asetustalon luonnoksen perusteena olevan F-kaasusetuksen ja otsoniasetuksen kansallinen toimeenpano, joka on tehty ympäristönsuojelulailla (527/2014) ja sen muutoksella (754/2024) laajensi Tukesin lakisääteisiä tehtäviä. Ympäristönsuojelulain muutosta koskevan hallituksen esityksen (HE 102/2024 vp) mukaan Tukesin määrärahalisäyksen vaatimat pysyvät resurssitarpeet sekä vuodelle 2025 kertaluonteisesti 100 000 euroa pätevyysrekisterin kehittämiseen esitetään katettavaksi maksuperustelain mukaisilla tuloilla. Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että valtioneuvoston asetustalon luonnoksen perusteluissa onkin syytä avata ehdotuksen suhdetta Tukesin maksuasetukseen ja arvioida, tuleeko maksuasetusta tässä yhteydessä tarvittaessa päivittää. Tukesin maksuasetus on uudistettu äskettäin. Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista vuosina 2025–2026 (797/2024) tuli voimaan 1.1.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että sen sääntelyvastuulle kuuluu teknisen turvallisuuden lainsäädäntöä, jolla on liittymäpintoja nyt annettavaan sääntelyyn, muun muassa vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelystä annettu laki, nk. kemikaaliturvallisuuslaki (390/2005) ja sen nojalla annettu tai pysytetty alemman asteinen sääntely sekä painelaitelaki (1144/2016) alemman asteisine sääntelyineen. Asetustalon luonnoksen perusteluistion mukaan 9 §:ssä säädetäisiin laitetarkastuksista ja huoltopäiväkirjasta ja kansallisista lisävaatimuksista. Pykäläkohtaisissa perusteluissa on tuotu esiin, että valmistelussa selvitettiin, olisiko tarpeen säätää kansallisesti myös vaihtoehtoisia kylmäaineita sisältävien laitteiden vuototarkastuksista ja tukeuduttu arvioissa muussa sääntelyssä, kuten kemikaaliturvallisuus- ja painelaitelaissa säädettyihin tarkastusvelvoitteisiin. Ministeriöllä ei ole huomauttamista asiaan.

Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että mahdollisten EU-vaatimuksia pidemmälle menevien vaatimusten, sekä puhtaasti kansallisten vaatimusten ja rajoitusten on oltava EU-oikeuden mukaan *välttämättömiä* yleisen edun tavoitteen, kuten ympäristön- tai terveydensuojelun, saavuttamiseksi, *syrijättömiä* kansallisuuteen tai alkuperään nähden, sekä *oikeasuhteisia* niin ettei toimi mene pidemmälle kuin on tarpeen tavoitteen saavuttamiseksi. Ministeriö nostaa esiin, että yhteen EU-maahan sijoittautuneella yrityksellä on oikeus tarjota palvelujaan kaikissa jäsenmaissa mm. tarjoamalla palveluitaan tilapäisesti toisessa jäsenvaltiossa. Nämä säännöt sisältyvät pääasiassa SEUT-sopimuksen 56–62 artikloihin ja palveludirektiiviin (2006/123/EY). Kaikki palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevat rajoitukset ovat kiellettyjä, paitsi jos toimenpide on tarpeen yleisen edun mukaisen syyn suojelemiseksi ja se on syrjimätön ja oikeasuhteinen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

Jos asetusehdotus sisältää puhtaasti kansallisia, tai EU-sääntöjä pidemmälle meneviä vaatimuksia, ja jos siinä asetetaan palveludirektiivin 15 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisia vaatimuksia (muuta kuin direktiivin 2005/36/EY soveltamisalaan kuuluvia vaatimuksia), joilla tietyn toiminnan aloittaminen sallitaan vain tietyille palveluntarjoajille, pitää asetusehdotus ilmoittaa palveludirektiivin mukaisessa ilmoitusmenettelyssä komissiolle ja muille jäsenvaltioille. Palveludirektiivin mukaisen ilmoituksen tekemiselle ei ole määräaika. Se voidaan tehdä säädöksen ollessa vasta luonnosvaiheessa tai jo hyväksytystä säädöksestä. Ilmoituksen tekeminen ei estä jäsenvaltioita hyväksymästä kyseisiä säännöksiä. Komissio ja muut jäsenvaltiot voivat kommentoida tehtyä ilmoitusta kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen tekemisestä. Komissio tutkii tänä aikana, ovatko säädökset yhteensopivia yhteisön säännösten kanssa, ja tekee tarvittaessa päätöksen, jossa kyseistä jäsenvaltiota kehoitetaan jättämään ne hyväksymättä tai kumoamaan ne.

Työ- ja elinkeinoministeriö kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että asetusluonnoksen perustelumuistion mukaan Suomi edellyttää ajoneuvojen ilmastointilaitteiden osalta laitteiden käsittelijän pätevyyttä laajemmin kuin EU:n F-kaasuasetus edellyttää. Kyseessä on tällöin EU-sääntelyn ns. Suomi-lisä. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman (osio 6.1.) mukaan hallitus välttää EU-lainsäädännön toimeenpanon yhteydessä kansallista lisäsääntelyä ja purkaa EU-sääntelyn päälle lisättyä kansallista sääntelytaakkaa, joka haittaa yritysten kilpailukykyä tai ihmisten arkea.

Työ- ja elinkeinoministeriö huomauttaa, että hallituspuolueiden eduskuntaryhmät ovat toimittaneet ministeriöille norminpurkuehdotuksen tähän asetukseen liittyvistä pätevyysvaatimuksista. Valtioneuvosto on Työllisyyden ja yrittäjyyden ministerityöryhmän päätöksellä sitoutunut edistämään näiden ehdotusten toteuttamista. Kun kansallista asetusta nyt joka tapauksessa uudistetaan, olisi tarkoituksenmukaista selvittää kaikki vaihtoehdot kyseissä ehdotuksessa esitetyn ongelman ratkaisemiseksi F-kaasuasetuksen sallimissa rajoissa. Asia liittyy hallitusohjelman tavoitteeseen purkaa vähintään 300 yrityksiä tai kansalaisia haittaavaa normia.

Perustelumuistion vaikutusten osalta työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että vaikkei esitysluonnoksella tehdäkään olennaisia muutoksia kansalliseen sääntelyyn, pannaan sillä kuitenkin täytäntöön EU:n F-kaasuasetuksen muutoksia, joilla on konkreettisia yritysvaikutuksia. Tämä asia olisi hyvä tuoda esiin perustelumuistion 3 luvussa ja tarvittaessa viitata F-kaasuasetuksen vaikutuksiin soveltuvien osien. Mikäli esityksen jatkovalmistelussa päädytään purkamaan sääntelyn Suomi-lisää hallitusohjelman mukaisesti, olisi muutoksen yritysvaikutukset hyvä arvioida.

osastopäällikkö

Jan Hjelt

hallitusneuvos

Pauliina Kanerva

Jakelu YM Ympäristöministeriö

Tiedoksi TEM TTM YSI Yrityslainsäädäntö, Eriika Melkas
YM ISO Ilmasto ja kemikaalit, Eeva Nurmi

VN/9344/2025-TEM-14

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: